Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2827

Vragen van het lid **Van der Staaij** (SGP) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat artsen dronken patiënten zat zijn en strengere regels eisen* (ingezonden 28 april 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 14 juni 2016). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 2491.

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van het bericht «Artsen zijn dronken patiënten zat en eisen strengere regels»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Wat is uw reactie op deze noodkreet van artsen van de spoedeisende hulp? Bent u bereid hierover met hen in gesprek te gaan?

Antwoord 2
Ik vind het heel goed dat de Nederlandse Vereniging van Spoedeisende Hulpartsen (NVSHA) aan de bel heeft getrokken vanwege de gebeurtenissen waar ze geregeld mee te maken hebben. Ik vind het ongehoord dat er zoveel mensen zijn die zo veel hebben gedronken dat ze vernielingen aanrichten of artsen het werk moeilijk maken, of ervoor zorgen dat andere patiënten langer op zorg moeten wachten.
De NVSHA heeft mij over dit onderwerp ook een brief gestuurd. Onlangs is samen met het Ministerie van VenJ overleg gevoerd met de voorzitter van de NVSHA. Tijdens dat gesprek is uitgebreid stilgestaan bij de problemen waar de SEH's mee te maken hebben, het feit dat alcoholgebruik (onder volwassenen) zo genormaliseerd is in onze samenleving, en over mogelijke oplossingsrichtingen. Zij hebben tijdens het gesprek onder andere aangegeven dat VWS het signaal van de NVSHA heel serieus neemt en meeneemt in de evaluatie van de Drank- en Horecawet (DHW) die momenteel plaatsvindt. We moeten daarbij goed kijken naar de groep die de overlast in ziekenhuizen

[1] http://nos.nl/artikel/2100981-artsen-zijn-dronken-patienten-zat-en-eisen-strengere-regels.html

ah-tk-20152016-2827
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

veroorzaakt en of generieke maatregelen zullen bijdragen aan het terugdringen van deze genoemde problematiek.

Vraag 3
Herkent u het beeld dat spoedeisende hulpposten al jaren worden geconfronteerd met een toename van agressie als gevolg van drankmisbruik? Kunt u aangeven waardoor deze stijging wordt veroorzaakt?

Antwoord 3
De NVSHA heeft aangegeven dat het al jaren een probleem vormt. Zij konden niet bevestigen of er nu echt sprake is van een stijging.

Vraag 4
Herkent u het beeld dat tijdens uitgaansavonden meer dan 50 procent, of zelfs 70 procent, van de patiënten op de spoedeisende hulp dronken is? Heeft u inzicht in de landelijke cijfers op dit punt? Welke mogelijkheden ziet u om dit percentage omlaag te brengen?

Antwoord 4
Negentig procent van alle ziekenhuizen is aangesloten bij de NVSHA. Ik ga er daarom vanuit dat de NVSHA daarmee een realistisch beeld presenteert.
De problematiek die is geschetst neem ik mee in de evaluatie van de DHW die momenteel plaatsvindt.

Vraag 5 en 6
Hoe kan het dat zoveel mensen in het uitgaansleven dronken worden, ondanks:
1. het wettelijke verbod om een dronken persoon toe te laten tot een slijtlokaliteit, een horecalokaliteit of op een terras (Artikel 20, vijfde lid DHW), en
2. het verbod om alcohol te schenken, indien redelijkerwijs moet worden vermoed dat dit tot verstoring van de openbare orde, veiligheid of zedelijkheid zal leiden (artikel 21 DHW)?

Wat zeggen de grote aantallen (agressieve) dronken patiënten op de spoedeisende hulp volgens u over de mate waarin verstrekkers van alcohol zich aan de in vraag 5 genoemde verboden houden? Klopt mijn beeld dat hierop nauwelijks wordt gehandhaafd? Welke mogelijkheden ziet u om handhaving op dit punt te verbeteren?

Antwoord 5 en 6
Beide genoemde verboden verbieden het doorschenken bij dronkenschap.
Het blijkt voor gemeentelijke toezichthouders echter moeilijk om vast te stellen wanneer iemand in beschonken toestand verkeert, zo blijkt uit gesprekken die met hen gevoerd worden in het kader van de evaluatie van de DHW. Ik neem dit verder mee in de evaluatie van de wet.

Vraag 7, 8 en 9
Deelt u de mening dat er veel harder moet worden opgetreden tegen de uitwassen die in het artikel worden beschreven? Welke wettelijke en praktische mogelijkheden ziet u hiervoor?
Welke mogelijkheden ziet u voor het Openbaar Ministerie en rechters om mensen die zich op de eerste hulp agressief gedragen, op basis van artikel 453 van het Wetboek van Strafrecht (dat handelt over openbare dronkenschap) strafrechtelijk aan te pakken, en hen een werkstraf of taakstraf op te leggen? Bent u bereid hieraan prioriteit te geven?
Deelt u de mening dat schade ten minste in rekening gebracht moet worden bij de overlastveroorzakers? Hoe wordt hierop toegezien?

Antwoord 7, 8 en 9
Ik deel de mening dat er hard moet worden opgetreden tegen de uitwassen die in het artikel worden beschreven en dat schade in rekening gebracht moet worden bij de veroorzakers. Hiertoe kunnen de ziekenhuizen zich voegen in het strafproces dan wel langs civielrechtelijke weg de schade verhalen.
Daarnaast wordt in overleg met het Ministerie van Veiligheid en Justitie een traject

voorbereid van directe aansprakelijkstelling van daders – vergelijkbaar met de aanpak van winkeldiefstal – om de indirecte schade te verhalen in het geval van agressie in de zorg.
Artikel 453 van het Wetboek van Strafrecht is in dit geval echter niet van toepassing omdat dit artikel betrekking heeft op kennelijke dronkenschap op de openbare weg; daaronder valt niet de wachtkamer van een ziekenhuis. Afhankelijk van de precieze omstandigheden van het geval zijn er echter andere mogelijkheden om (strafrechtelijk) op te kunnen treden, bijvoorbeeld vervolging voor bedreiging, belediging, mishandeling, vernieling etc. Indien sprake is van geweld of agressie tegen personen met een publieke taak, waaronder medewerkers van een ziekenhuis, zal daartegen door het Openbaar Ministerie consequent en daadkrachtig op worden getreden, conform de afspraken die daarover zijn gemaakt. Ik wil daarbij het belang van het doen van aangifte benadrukken.
Daarnaast is het van belang dat ziekenhuizen een preventiebeleid ontwikkelen en hun medewerkers trainen hoe om te gaan met agressie. Op de websites www.veiligezorg.nl en www.agressievrijwerk.nl is meer informatie te vinden hierover.
In het bijzonder wil ik nog wijzen op het wetsvoorstel Middelenonderzoek bij geweldplegers[2]. Dit voorstel heeft als doel om bij de straftoemeting rekening te kunnen houden met drank- of drugsgebruik en verdachten van geweldsmisdrijven te bevelen mee te werken aan een onderzoek naar het gebruik van alcohol of drugs.

Vraag 10
Zijn er wettelijke mogelijkheden om dronken mensen die zich op de spoedeisende hulp melden een verplicht vervolgtraject van nazorg en voorlichting te geven, waarin gewezen wordt op de schadelijke effecten van alcohol, en eventueel hulp geboden wordt om van een alcoholprobleem af te komen? Zo ja, hoe geeft u daar handen en voeten aan? Zo nee, bent u bereid deze wettelijke mogelijkheden te creëren?

Antwoord 10
Voor het tegengaan van geweldpleging onder invloed bestaan voorwaardelijke sancties, waaronder het alcoholverbod, locatieverbod, locatiegebod en specifieke gedragsinterventies die ingrijpen op het middelengebruik. Naar verwachting zal met de inwerkingtreding van de wet Middelenonderzoek bij geweldplegers vaker een dergelijke voorwaardelijke sanctie opgelegd kunnen worden.
Het aanbieden van een vervolgtraject van nazorg en voorlichting is een maatregel die ik graag, samen met de door de NVSHA voorgestelde maatregelen, meeneem in de evaluatie van de DHW.

Vraag 11
Wat vindt u van het voorstel van de spoedeisende hulpartsen om de verkoop van alcohol op één lijn te zetten met de verkoop van sigaretten, en reclame verder in te perken?

Antwoord 11
Op dit moment loopt via ZonMw in opdracht van mij een onderzoek naar de maatschappelijke impact van een aantal maatregelen dat bekend staat als effectief, zoals reclamebeperkende maatregelen, prijsmaatregelen en het beperken van beschikbaarheid (zgn. «best buys»). De uitkomsten daarvan verwacht ik rond de zomer. Ik zal deze betrekken bij mijn beleidsreactie op de evaluatie van de DHW die dit jaar plaatsvindt.

[2] Wijziging van het Wetboek van Strafvordering in verband met de introductie van de bevoegdheid tot het bevelen van een middelenonderzoek bij geweldplegers en enige daarmee samenhangende wijzigingen van de Wegenverkeerswet 1994, Kamerstuk 33 799.